

Sumqayıt hadisələrindən 36 il keçir

Ermənistan arxivləri açsa, əsl həqiqət üzə çıxar

Ermənilərin xisləti bütün dünyaya bəllidir. Mənfur niyyətlərini həyata keçirmək üçün cildəncildə girməyi, özlərini "yazıq", "məzlum" göstərmək ermənilərin adətidir. İlanın zəhəri dilinin altında olduğu kimi, erməniçiliyin də "gücü" onun uydurduğu yalandadır.

Müdirklər doğru deyiblər, yalan zəiflərin daldalanacaq yeri və sığınacağıdır. İllərdir ki, dünyanı saxta "erməni genosid"i ilə çaşdırıb, uydurduqları, eləcə də xəyanətkar olduqları üçün üzləşdikləri hadisələrdən rəqiblərinə qarşı siyasi təzyiqlər etməyə öyrəncəli olan ermənilər yenə yalanlardan yapışıblar...

Bu dəfə Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin yadına 1988-ci ilin fevralında respublika xüsusi xidmət orqanlarının Azərbaycan əleyhinə planlaşdırıb həyata keçirdiyi Sumqayıt hadisələri düşüb. Bu ölkənin Xarici İşlər Nazirliyi tarixi faktları təhrif edərək bəyanat yayıb. Əslində təəccüblü heç nə yoxdur. Ermənilər ölkəmizə qarşı hər hansı bir plan qurarkən əleyhimizə böhtan dolu təbliğat kampaniyası başladır. Son günlər istər Ermənistanın, istərsə də onun himayə edən dövlətlərə yaxın olan KİV-lərin ölkəmizə qarşı böhtan, iftira dolu kampaniyasının genişləndirildiyi müşahidə edilməkdədir.

Aydın məsələdir ki, Ermənistan sülh protokolunun imzalanması barədə aparılan danışıqlarda səmimi deyil. Bu ölkənin bütün planları revanş götürmək üçün vaxt udmağa hesablanıb. Bir yandan sülh danışıqları aparən ölkənin sürətlə silahlanması, eyni zamanda bütün gücünü işə salaraq ölkəmizə qarşı çirkin təbliğat aparması Ermənistanın simasızlığını və əsl niyyətini açıq göstərir. Sülh danışıqlarının "intensivləşdiyi" bir vaxtda bu ölkənin Xarici İşlər Nazirliyinin faktları saxtalaşdıraraq belə bir qərəzli bəyanatla çıxış etməsi Ermənistanın əsl simasını və niyyətini xarakterizə edir.

1980-ci illərin sonlarından başlayaraq Ermənistan Azərbaycana qarşı əsassız və qeyri-qanuni ərazi iddialarını həyata keçirmək məqsədilə öz ərazisində yaşayan azərbaycanlı əhaliyə qarşı hərbi gücdən istifadə edərək zorakılıqla, kütləvi şəkildə minillər boyu yaşadığı tarixi torpaqlarından çıxaraq etnik təmizləmə aparmışlar.

İndiki Ermənistan ərazisində yaşayan azərbaycanlılara qarşı qanlı divan tutanlar hər şeyi əvvəlcədən götür-qoy etmişdilər. Bədnam planın müəllifləri anlayırdılar ki, zorakılıqla üzleşmiş, hər cür işgəncə, zülm görmüş azərbaycanlıların kütləvi surətdə öz torpaqlarından, ev-əşiklərindən deportasiya olunmasına mütləq Azərbaycan xalqı tərəfindən adekvat cavab veriləcək. Ona görə də SSRİ və Ermənistan xüsusi xidmət orqanları hadisələri törətmək üçün ən münbit yer olaraq Sumqayıt şəhərini seçmişdilər.

Birmənalı olaraq Sumqayıtda etnik zəmində törədilən iğtişas SSRİ və Ermənistan rəhbərliyinin, erməni şovinist ideoloqların və ekstremist təşkilatların öncədən düşünülmüş və planlaşdırılmış məqsədyönlü təxribatlarının tərkib hissəsi idi. Bu hadisə erməni ideoloqlarına dünyada qəddar, millətçi azərbaycanlı obrazı yaratmaq, ölkəmiz əleyhinə təbliğat aparmaq, Qarabağın Azərbaycandan qoparılaraq Ermənistanla birləşdirilməsi üçün vacib idi. Xatırladaq ki,

Qarabağ hadisələri başlamamışdan əvvəl Sov.İKP MK-nın baş katibi Mixail Qorbaçov Fransaya səfər edərkən erməni lobbisinin nümayəndələri ilə görüşərək onlara Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi haqqında vəd vermişdir.

Əslində Sumqayıt hadisələri olduqca qeyri-peşəkar, tələsik hazırlanmışdır desək, səhv etmərik. Təbii ki, Azərbaycan əleyhinə iyrənc təbliğat, qarayaxma kampaniyası aparmaq üçün Sumqayıt hadisələri erməni lobbisinin əlinə "fakt" vermişdir. Amma SSRİ Baş Prokurorluğu tərəfindən baş vermiş hadisə ilə bağlı açılan cinayət işi iğtişasların icraçıları və əlbir olan şəxslər, həmçinin ümumi sayı 32 nəfərin, o cümlədən həlak olanlar arasında 6 nəfər azərbaycanlının olmasını müəyyən edərkən iğtişasların azərbaycanlı əhali tərəfindən həyata keçirilmədiyini faktını üzə çıxardı. İstintaqdan məlum oldu ki, Sumqayıtda erməni millətindən olan sakinlərin yaşadığı ünvanları bilən, əslində konkret siyahı ilə yürüşə başçılıq edən şəxs milliyətcə erməni Eduard Qriqoryan olub. O Eduard Qriqoryan ki, 3 qadına təcavüz edib, eyni zamanda 6 nəfər azərbaycanlı amansızlıqla qətlə yetirib. Xatırladaq ki, E.Qriqoryan məhkəmənin qərarı ilə 12 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilsə də, cəzasını çəkmək üçün Ermənistanla köçürülüb və cəzasını çəkmədən azadlığa buraxılıb. Bu gün Sumqayıt hadisələri ilə bağlı böhtan do-

lu bəyanat yayan Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi yaxşı olardı ki, Sumqayıt hadisələrinə liderlik edən Eduard Qriqoryanın Ermənistan dövləti tərəfindən azadlıqla mükafatlandırılmasına aydınlıq gətirərdi. Xatırladaq ki, Eduard Qriqoryan sağdır. Bəlkə Azərbaycan əleyhinə əsassız böhtan yağdırırlar Eduarddan əvvəlcədən Sumqayıt kimi bir şəhərdə "sırası bir vətəndaş"ın ermənilərin yaşadığı ünvanları necə öldürdüyünü öyrənsinlər...

1988-ci ilin 27-29 fevralında Sumqayıtda baş verən iğtişaslarla əlaqədar məhkəmə 92 nəfər təqsirkar barəsində həbs cəzası qərarı çıxarıb, həmçinin bir nəfər - Əhməd Əhmədova ölüm hökmü elan edib. Məsələ burasındadır ki, Sumqayıt hadisələri ilə əlaqədar ölüm cəzası alan Əhməd Əhmədov haqqında hökm icra olunsa da, hadisənin təşkilatçısı Eduard Qriqoryan bu gün də həyatdadır.

Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin məqsədi ölkəmizə qarşı növbəti böhtan kampaniyası aparmaq olmasaydı, həqiqəti olduğu kimi göstərər, Sumqayıt hadisəsinin KQB-nin ssenarisi əsasında Ermənistanın və erməni millətçilərinin maraqlarına və planlarına uyğun hazırladığını və həyata keçirildiyini, Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının və erməni millətçilərinin bu hadisələrdə fəal iştirakını təsdiqləyər.

Həqiqəti görmək üçün isə çox da uzağa getmək lazım deyil. Kifayət edər ki, Ermənistan arxivləri açsın. Əgər arxivlər açılsa, həqiqətlərin üzə çıxacağına qəti şübhə etmərik. Faktlar isə birmənalı olaraq Sumqayıt hadisəsinin Ermənistan xüsusi xidmət orqanları tərəfindən törədildiyini təsdiq edir. Bəs nədən bu gün özünü dünyada demokrat kimi qələmə verən Paşinyan arxivlərin açılmasını təmin etmir? Görünür, qondarma "erməni soyqırımı" məsələsində olduğu kimi, Sumqayıt hadisəsində də həqiqətlərin üzə çıxması ona da sərf etmir.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*